30.1.73

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL 248 Y87T86 Yurdakul, Mehmet Emin
Turana togru

4182
18/800

محمد امین

تورانه طوغرو

١٣٣٤

PL
248
Y87T86

LIBRARY
NOV 22 1972
UNIVERSITY OF TORONTO

ای تورك اویان

أی تورك عرق ، أی دهمیر وآتشك أولادی ،
أی بیكلرجه یورت قوران، أی یوزلرجه تاجكین،
أی دنیایه افندی اولمق ایچون طوغان سن !
تا كری سنك آلنكه بر قارا بخت یازمادی !..

یكرمی بشنجی بیك

تورك يوردينه

أی تورك اویان

أی قارداشلر اویانك ،
شو تورکلرکه جان ویرك ؛
هپ آریلر قووانك ؛
توران ایلی تورکلرك !..

أی ملتم ! سن بوندن تمام بش بیك ییل اول
آلتایلرده یاشار کن،
تا کریك سکا دیدی که: «أی تورك عرقی، بویردن
کونشلره سوزولن قارتال کبی اوچ، یوکسل!
سنك هر بر قوتی رام ایدیجی أللرك
بوتون مغرور باشلره ییلدیریملر صاچاجق؛
سکا چینك، ایرانك، هندك ،مصرك، هر یرك
أر ایستهین تختلری قوللرینی آچاجق . »

سن بو سسك أوكنده روزكار كبى طولاشدك ؛
سرت يله‌سى ديكيلن آرسلان كبى صاواشدك .
أيلك فيللرى طانيان
ياشلى آلپلر ، قافقاسلر . .
طوفانلرله جايقيران
أسكى نيللر ، آراسلر
سنك كبى بر ييكيت وبر اولو ملتى
انسان اوغلو طوغدوغى كوندن برى كورمه‌دى .

سن هر يرده فتوحات توركولرى چاغيردك ؛
قارا خانلر ، اوغوزلر ،
آتيلالر ، جنكيزلر ، تيمورلنكلر ، ياووزلر
سنك كه‌نيش كوكسكى قابارتديران أجدادك .
سن توغكى ديكديكك أوچ دنيانك أوستنده
بياض ، سياه هر قلرك ديللرنده آكيلدك ؛
شرقك ، غربك يوزلرجه پوتلرينك أوكنده
قيليج ايله قانقانك برتاكريسى طانيلدك .

تختلر ييقدك ؛ لكن سن محرابلره قول كردك ؛
تاجلر آلدك ؛ لكن سن ملتلره حق ويردك .
سن ده قانلى ميدانده
بر يافيجى آتشدك ؛

لکن باشقا زمانده
ایضیتیجی کونشدك ؛
طوپراغکده نه ظالم انکیزیسیون بچه‌سی ،
نه‌ره قانلی ، ماتملی سن بار تلمی کیجه‌سی !..

سنك رؤیاك یالکز ملك فتح ایله‌مکده کلدی ؛
سکا علمك ، حکمتك . .
سکا عقلك ، منطقك .. سکا شعرك ، صنعتك
بوتون مغرور سورلری ، طاقلری ده اکیلدی .
سنك هر بر کروانك اصفهاندن ، پکیندن
ایجیلردن ده کرلی متاعلری طاشیردی ؛
قورقومج غوبی چولندن ، اسکندرك سدندن
فکری ، دینی ، هر شیئی سنك کوجك آشیردی .

سن دنیایه انقلاب توخوملری سرپندك ؛
ترقینك چیفتجیسی ، حصادجیسی هپ سندك .
سنك بویوك فارابیك ،
ابن سیناك ، مولاناك ،
زمخشریك ، بخاریك ،
داها بر چوق علماك
تعصبه ، وحشته ، جهله یومروق اوردیلر ؛
محمدك یوردنده مدنیت قوردیلر .

سن ایدك كه شرقده بر نورلی دنیاسی یاراتدك ؛
اونی آلتون قبه‌لر ،
كوك چینیلی محرابلر ، ایشله‌مه‌لی تربه‌لر ،
مدرسه‌لر ، چشمه‌لر ، كوپرولرله دوناتدك .
سنك یالكز اوروخونك ، سحر قمدك ، طورفانك
باصل بویوك برملت اولدوغنی آكلاتیر ؛
بو ایللرك هر طاشی ، هر دیوارى نورانك
یاشادیغی شرفلی عصرلری پارلاتیر .

كوسته‌ریركه مدنی اولمادیغك یالاندر ؛
سكا یالكز : « دمیرآل » دینیلمه‌سی بهتاندر .
نجه‌ك كبی قافاكده
یلیكلكیندن اوستوندر ؛
عشقك قادار ذكاكده
مدنیت ایچوندر .
سن طوغمامش اولسایدك ، دنیاكری قالیردی ؛
كوك قبه‌نك آلتنده هر یری یاس آلیردی .

فقط شیمدی ؟ . . اوت ، شوصوك اوچ یوز ییلدن بریدر
سنك شانلی حیاتكك اولكر بختی دونوكدر ؛
او آله‌ولی شهرلرك ، قوله‌لرك سونوكدر ؛
هر بوجاغك بر مزارلق ویر یانغین یریدر .

اورده یقیق سرایلرله قدید اولمش حمّاملر ،
یره چکمش تختلر ، برجلر ایچین ایچین آغلایور ؛
بورده یانیق معبدلرله ایصسز قالمش دیوارلر ،
یاسه باتمش اولر ، کویلر یوره کلری داغلایور .

بو خرابه یورتلرده کی جهالت
ایصسز ، وحشی قطبلردن داها چوق ؛
بوزاوالی ایللرده کی سفالت
آفریقانک چوللرنده بلکه یوق .

شو ایشسزلر ، شو حاقیران یوقسوللر ،
شو محبوسلر ، آچ آغیزلر سنکدر ؛
شو خسته لر ، شو دیله نن کنج طوللر
شو یتیملر ، یاسلی قیزلر سنکدر .

شو کویلرده حیوان کبی اوت ییینلر تورکدرلر ؛
شو اینلرده یاشایانلر ، پوست کیینلر تورکدرلر .

بو کون سنک هر طرفده چیرپینیور فریادک ؛
طانینمیور تا کوکلک ، دیلک ؛ ییقیلیور محرابک ؛
چیکنه نیور عرضک ، حقک ؛ یاقیلیور کتابک ؛
بوغولیور دیلک ، طویغوک ؛ خورلانیور تورک آدک !

باق ، شوقانلی کفن کبی صوغوق ، یاسلی کوللکلر
صاپان کیرلی ، جاورالر برر دوشمان بایراغی ؛
شو تورلك سسی ، فر داش سسی ایکیلدهین أولکلر
بو ساعتده بر رجلالہ حکومتك طوپراغی .

سن آسیاده أسمر فاتحك او فقیر
پاریاسی کبی جانسز بزنسك ؛
اسرائیلك اووطنسز ، او حقیر
نسلی کبی آلنی یرده کزنسك ؛

آوروپاده فتح ایتدیکك یوردکدن
سورکون کبی قوغولمغه محکومسك ؛
یریوزنده بر عدالت ، بر وجدان
صاحبنه قاووشمقدن محرومسك .

انتقاملر ، استبدادلر ، خائنلکلر هپ سکا ،
تانکورلردن ظلم کورن سن بختسز تورك عرقنه ! . .

سویله بکا ، سنك فاتح آلتون اوردوك نه اولدی ؟
او تختلرك ، صوم یالدیزلی سرایلرك نه اولدی ؟
او فتوحات شنلکلرك ، آلایلرك نه اولدی ؟
افقنده کون قارارمایان کنیش یوردك نه اولدی ؟

أرلرکی آق کوپوکلو سیللر کبی جوشدوران
یاسالرك ، بایراقلرك ، خاقانلرك نره‌ده ؟
قراللری یالین آیاق رکابکده قوشدوران
قیلیجلرك ، میزراقلرك ، قالقانلرك نره‌ده ؟

نره‌ده سنك او شرفلی دونانماك ؟
اوتوره‌لی یکی چری اوجاغك ؟
دکیزلرده ، قارالرده طولاشان
یوز بیك خزا کوره‌ن یانیق سانجاغك ؟

وطن ایچون کوك تاکری‌یه آند ایچن
اودال قیلیچ ییکیتلرك هانی‌یا ؟
بو اوغورده هر برشیدن واز کچن
اومحترم شهیدلرك هانی‌یا ؟..

آرتیق سنك آلان غویا نینه‌لرك بوقمی‌در ؟
دیشی آرسلان سودی ویره‌ن سینه‌لرك یوقمی‌در ؟

شو ویرانه طوپراقلرمی شرقه تاجلر کیدیرن :
سمرقندك ، ایدی قوتك ، قارا قوروم شهرك ،
آق مسجدك ، قاراباغك ، ماوراألنهرك ،
قونیه‌ك ، بورساك ، ارضرومك ، استانبولك ، ادرنه‌ك ؟..

او بیکلرجه تزکاهلری چالیشدیران بلده‌لر
شو روزکارلر ایصلیق چالان اوولرك صبرتیمی ؟
او سولونلر خاص باغچه‌لر ، قریق ستونلر جامه‌لر
شو بایقوشلر یووا یاپان طاشلقلرك آلتیمی ؟

هانی سنك بیك بر جشید حصادك ؟
برلی متاع نقل أیله‌ین کروانك ؟
یانیق یوزلو ، آلین ترلی أولادك ؟
طاش وَدمیر مملکتلر قورانك ؟

بر عالمك ، بر شاعرك وارمی که
ایسلی ، ویران جانیلرده اوقونسون ؟
قورتاریجی پارماقلری سنده‌کی
شو چورومش یارالره طوقونسون ؟

سن قانکه یازدیردیغك اوتاریخی نه یاپدك ؟
بونلرمیدر ، سنك فاتح ومدنی حیاتك؟..

بلکه بر کون بحر محیط کوکه‌جیقوب قورووردی ؛
بلکه بر کون هیمالایا اوجوروب دونردی ؛
بلکه بر کون شو کونشك آلهولری سونردی ،
بلکه بر کون شو کره‌نك یوزو یوشی طوروردی ؛

لكن عقله كليرميدى ، بو سلطنت اوتاغى
بويله ويران اولاجق ده ايكيلتيلر كله جك ؟
زنجير سسى قارا ييلان ايصليغيله قولاغى
بزهرلى قورشون كبى پارچالايوب دله جك؟

آه نه اولدك؟ او كوكسكده چيرپينان
بولاد قلبك ياشامقدن قالديمى ؟
سكا آتش ، آله و ويرن اصيل قان
آرتيق بوكون بر ايرينلى يختيمى ؟

فلاكتلى ، ظالم ييللر سنك ده
دينج روحكى ييپراتديمى ، أزديمى ؟
اركك كوكلك شو دنيانك ايچنده
آرتيق نجات اميدينى كسديمى؟

هپ كنجلرك جنازه مى ؟ بشيكلرك تابوتمى ؟
بوكون سنك اولومى در؛ اويودوغك بواويقو؟..

خاير ، خاير هيچ بر وقت دوشمك أولمك صابيلماز؛
بو دنياده قلبلرنى غيب ايدنلر آيلماز ؛
انسانيت بونلر ايچون قارالرى باغلاسين.

حال بو که سن، ینه بو کون دیری. صاغلام بر صرقسلك،
خائن اللر سنك یالکیز کل یوزکی صولدوردی؛
او یارالی وجدانکه قارا یاسلر طولدوردی.

فقط سنك یوره ککك آتشلری سونمه‌دی؛
بونلر بوزلو طوپراقده‌کی صیجاق قوت کبیدر،
بو قوتله هر امیدك چیچکلری یشه‌زیر.

بو کون سنك طالعنه غم چکدیکك دوانی
بر ایمانلی قهرمانك ینه جانه کتیریر؛
«تورك بشیکی دهالرك یاتاغیدر!» دیدیریر.

صوص، آغلاما! خرابه کدن قالق، طوغرول!
قالدیر، صولغون، فلاکتلی باشکی؛
دیندیر، قانلی کوزلرکك یاشنی؛
چیق میدانه، قورتولمایا بریول بول!

اونوتما که، اك آجیقلی بر فغان
بر قیرلانغیچ قوشی قادار کیده‌مز؛
سنی دیبودن داها کوجلو یارادان
سندن اصلا دیلنجیلك ایسته‌مز.

بیلیرمیسك، آغلایاجق کیملردر؟
قارا بخته بویون اکن بر سفیل ؛
ظالمنی عفو أیلەین بر ذلیل ؛
زنجیرینی سوروکلەین بر اسیر!..

تورك آنانك پاك سودیله بویوین
فلاکتە صوغوق قانله کولندر ؛
أك قوتلی بر تورانلی کوزندن
کین، انتقام یاشلرینی سیلندر .

بکلەدیکك داها هانکی مصیبت ؟
ألویرمزمی، باضرکده‌کی یارالر ؟
ألویرمزمی ، آلنکده‌کی قارالر ؟
ألویرمزمی، بوسفالت، بوذلت؟..

أجدادکك کەمیکلری بو کون باق،
حقارتلر ایچرسینده ایکلیور ؛
هر کویکده توتمز اولمش بیك اوجاق
آیاغکك سسلرینی دیکلیور .

ایسترمیسك، صوك تختکده بیقلسین؟
صوك یوردەده قانلی مزار قازیلسین ؟

صوك برحه‌ده دوشمان بایراق آصیلسین ؟
صوك نسله‌ده ملعون زنجیر طاقیلسین ؟

سن بونلری دوشون ، تیتره ، حدتلن ؛
هانکی هرقدن اولدوغکی خاطرلا ؛
بر بوغوجی دەکزکبی قوتلن ؛
وکندیکی انقلابه حاضرلا !..

ای ملتم ، یوز میلیون ینه سنك نسلکدر ؛
صارب قافقاسله آرجیاس
هیچ بر وقت تورکلری قارداشلقدن آییرماز ؛
بو مبارك طاغلرده سنك برر ایلیکدر .
شو طویدوغك ماصاللر ، شو تورکولر ، دستانلر
سنك بهار تورکولو تورانکك صاف سسی ؛
شو کوردوکك قوشولر ، شو کوزه‌شلر ، حورانلر
سنك بوفا کوودەلی أجدادکك تورەسی .

آنا وطن چوواشی ، آزری‌نی ، باشقوردی ،
صارتی ، فینی ، قالموقی عین قانله یوغوردی ؛
به صاف قانی طاشیان
هر بر انسان ، عشیرت ..

تورك ديليله قونوشان
هر بر شهر ، مملكت
سنك برر أولادك ، سنك برر اوبماغك ؛
سنك برر أوز يوردك ؛ سنك برر بوجاغك !

سن ايسترسه‌ك طونانك قايناغندن چينه‌دك :
آلتاى ، قپچاق ، سيبريا ،
آذربايجان ، خوارزم ، غزنه ، خيوه ، بخارا ..
هر برينى توراتك سينورينه كيره‌جك ؛
عثمان ايله نادرك ، ايلخان ايله بابرك
قارداش اولان ملتى بر رؤيايه طاپاجق ؛
ميليونلرجه او اصيل ، او آتشلى قلبلرك
هپسى توركلك عشقيله بر قلب كبى چارپاجق .

او وفالى قيرغيزلر ، آلين ترلى تاتارلر ،
سرت باقيشلى طونغوزلر ، كوزل يوزلو ماجارلر
صوغوق ، صيجاق چوللردن ،
اوزاق ، ياقين ، ايللردن ،
ماوى ، يشيل كوللردن ،
تپه‌لردن ، بللردن ..
آقين آقين كله‌رك تختكه باش اكه‌جك ؛
جاندن قوپان سسلرله : «قوطلو اولسون !» ديه‌جك .

ملی وجدان جاهلی ، سفیل تورکی یره‌جك ؛
اونك عزیز منبری ،
کوکوسلرده قیصقانجلق یاراتاجق سوزلری
آلنه رؤیا ، روحه عشق ، قلبه امید و یره‌جك .
بوکون سکا یابانجی ، مه‌لز کلن أوز دیلك
هرشیئی تورکلك وجدانندن آلاجق ؛
داهیلرك طوفاراق سنك داخی و یرزیلك
آلتون سازله تورانك دستانی چالاجق .

اونك بلبل أزکیلی تللرینك نغمه‌سی ،
او محترم أجدادی سویله‌یه‌جك هرسسی
بوز قیرلرله بزه‌لی
یوزبر أسکی دیارك . .
آفشار ، تورکمن کوزه‌لی
کل یاناقلی قیزلرك
تورکولری اولاراق درت بوجاغه کیده‌جك ؛
بوتون عرقك روحنده ترنملر ایده‌جك .

سنك آلتون اوردوکدن یدی دولت سینه‌جك ؛
بر یابانجی ساحلدن
بایراغکی طاشیان بر واپورك کچرکن
اوکا بوتون ساتجاقلر حرمتلرله اینه‌جك .

بویوك توران ایلنده زنگین آسیاك ، آوروپاك
برر یکی ژاپونیا ، آمریقا اولاجق ؛
یدی بویوك دکیزك اوزرنده هر لیمان
تورك متاعی یوكلنمش قاطارلرله طولاجق .

استانبولك بریوجه سیاستك مرکزی ،
شرقك یکی برلینی ، ویاناسی ، پارسی ،
لوندوراسی اولاجق
غربه حکم سوره جك ؛
تورك و اسلام هر طوپراق
مسعود کونلر کوره جك .
خاقانکك بویروغی شرقی ، غربی صارصاجق ؛
و قلمی دنیایه یکی بر بخت یازاجق!..

فقط بونی یاراته جق یالکز ملی طویغودر ؛
اولولره مزارلردن باشلرینی قالدیرتان ،
دیریلره کوکدن آتش ، یردن دمیر آلدیرتان ،
رؤیالرك یورتلرینی یوکسلتدیرن صور بودر .

فاتح ، شاعر : قورتاریجی ، دیریلتیجی هر چهره
بو مثالله خیال اولان امیدلری فتح ایدر ؛

حریتسز ملتلره ، سعادتسز یرلره
بوتك رسول خطابیله سسلەنەرك : «اویان!» دیر.

اویان! بوسس، طاغدن طاغه طولاشیر؛
روزکار کبی هر قاپیده اوغولدار .
اویان! بوسس، قلبدن قلبه اولاشیر؛
وحی کبی هر وجدانی صارصالار.

بو خطابك آتشیله اویوشان
یورکلره یکی باشدن جان کلیر ؛
هپ آلینلر برروقور قهرمان
غروریله یوقاری‌یه یوکسه‌لیر .

بوتون کوزلر او دومانلی افقلره طوغرولور ؛
بر بولوطدن ، اوچان قوشدن آرتیق خبر صورولور .

بونی طویان بر ملته پاشادیغی شهرلر ،
أجدادینك خاطره‌لر بیراقدیغی صحرالر ،
برچوق شانلی عصرلره شاهد اولان قایالر ،
أفسانه‌لی خرابه‌لر کچمشلری نقل ایدر ؛

آکلاتیرکه : «او أك یوجه بر دولتی ، وطنی

ایلك الهلو زماننده قورانلرك اوغلودر ؛
اونك بویوك ملتنك قویون کودن چوبانی
باشقا صرقك ألماس تاجلی خاقانندن اولودر.»

بو مقدس عشقله‌درکه پروسیا
جهانکیرلك رؤیاسیله اویاندی ؛
تاتارلره خراج ویرن بر روسیا
شرقه وارث اولمق ایچون جانلاندی .

ایتالیالی بر ماچینی او بویوك
اسکی روما خیالنی پارلاتدی ؛
پولونیانك زنجیرینی بر کوچوك
میچکه‌ویچك ضعیف ألی چاتلاتدی .

ملیتلر : عصرلردن آقوب کلن سیللردر ؛
أوکلرینه نه چیقارسا سورور ، ییقار ، دەویریر .

آسیا داخی کندیسنی بوروح ایله آشلادی ؛
بوکون اونك درت بوجاغی أوزرنده هرطوپراق
عصرلرك طوقودوغی کفنلری ییرتاراق :
«حیات ، حیات !» سسلرینی طویورمغه باشلادی..

ایشته سکا هند ، افغان که آك صارصیجی سوزلرله
قارداش اولان یوره‌کلرده اختلالار یاقفده ؛
ایشته سکا چین ، ایران که انتقامجی کوزلرله
آوروپایه غضبلرله وَ کینلرله باقفده ! . .

باق ، لاهورك آق صاقاللی خوجاسی
بلخده کیله بر رؤیایی کورویور ؛
بنارسك صولغون یوزلو راجاسی
بر نوابله برمقصده یورویور .

باق ، زردشتك طوبراغنده دیزچوکن
بوکون بورده باشقا آتش ایستیور ؛
محمدك محرابنه باش دوکن
بوکون بورده باشقا دعا ایدییور .

شرقك داخی قیزلرندن ایشیدیلن تورکولر
کاهنلرك دیدکاری بویوك کونی مژده‌لر ! . .

بوبکلەن بویوك کونده فیرطینالر چیقاجق ؛
قاراقیزیل یانفینلرله کله طولو آل قانلر . .
بوقیرمیزی یانارطاغلر ، بوقیرمیزی طوفانلر
اویاباتجی سرایلری ، زندانلری ییقاجق .

خرابه‌لر أوزوندن استقبالك آسیاسی
صاچلرینك اوجی قانلی کونش کبی طوغاجق ؛
بوکونه دك اسیر اولان شرقك مظلوم دنیاسی
او چاپولجی سورولری طوپراغندن قوغاجق ؛

دیه‌جك که : « أی دوزه‌نجی انسانلر ،
أی قانلری سولوك کبی أمنلر ،
أی حقلری تمساخ کبی یوتانلر ،
أی تختلری ، تاریخلری کومنلر !

آرتیق کیدك ! صاچدیغکز زهرلی
نفاقلری باشقا یرده طوغورك ؛
بو پاك یره صوقدوغکز اوکیرلی
ذوقکزی باشقا یرده طویورك .

سزك اولسون مدنیت دیدیککز وحشتلر ؛
هپکزك او اوغورسز یوزکزه لعنتلر ! »

بیراق ، چه‌لیك دره‌دنوطلرهو نغ‌قونقلری تیتر تسین ؛
بیراق ، طونجدن آبده‌لر نجابلرده دیکیلسین ؛
بیراق ، قانلی باندیرالر طهرانلرده چکیلسین ؛
بیراق ، وحشی استحکاملر باطوملری رام‌ایتسین !..

بوتون بونلر بك تملسز بك سوره‌كمز شيلردر ؛
حق أوكنده باطل فكرك عمری قادار آز سورەر
هر بريسی بر چوروك آغاچ كبی دەوریلیر ؛
براز صوكرا هپسنكده يرلرنده يل أسر .

زيرا ، قلبلر دميرلری ، طاشلری ،
آتشلری أريته‌جك قوتدر ؛
آلتون تاجلی ، طونج طولغالی باشلری
أوكلرنده تيتره‌ته‌رك اكيلتيلر .

زيرا ، زنجير آلتنده‌كی هر مظلوم
ظالمنه قارشی آنجاق كين طويار ؛
بو كين اوكا برلش طولواوجورووم ،
وربيغين قيوبلجيلی كول صاقلار .

بونلردركه ايكی شيدن بريسنی سچرلر :
يارؤپايی فتح ايدرلر ، ياخود جاندن كچرلر .

ای بويوك شرق ! بوتون دنيا .. أسكی برسه‌پوليسلر ،
يكی طوفان ژاپونيالر ، اسرائيلی دنفيسلر ،
آنيبالسز قارتاژلر بوكون سنی أوزليور ؛

آللهك سكا قبله طانيدیغی کعبه‌ لر ،
جبرائيلك سکا قرآن کتیردیکی تپه‌لر ،
اذان سسی کان هر یر بوکون سنی کوزلیور .

زیراکه سن کندیکدن چوق باشقاسنی قوروورسك ؛
انسانیت بوکالینجه یاردیمنه کلیرسك ؛
بواوغورده أولادکی ، هرشیئکی ویریرسك .

خلافتك چراغنی ألارکده طوتانسك ؛
محمدك بیرافدیغنی سوروولره چوبانسك ؛
هرمسلمان مملکتی یاشاتمغه مأمورسك .

آرتیق اویان ! نجات کونی کلمشدر ؛
شو تورکلکی فلاکتدن قورتارمق ،
اونی ینه سلامته چیقارمق
سنك ایچون أك مبارك بر ایشدر .

سن تاکریکك محرابنه کیت ، اکیل .
توران ایچون دعا أیله ؛ یمین ایت ؛
دمیرلری ، آتشلری عزیز بیل ؛
یوره‌ککه انتقامله کین أوکرت .

او مقدس آلتايلره چيق ، حايقير ؛
« انقلابلر قانسز چيچك آچماز ! » دی ؛
هر برتوركدن ايمان، عزم ، قان ايسته ؛
اولرسلری ياراغكه هپ چاغير .

هايدی يورو ! بو عالمده هر ظفر
يالكز آرسلان اولادلری سلاملار ؛
حريتلر ، سعادتلر ، سەوينجلر
دشمنی آلينلرده پارلدار ! . .

آرتيق اويان ! شو حياتدن يوزچەوير ؛
تاريخكه . أجدادكه صادق قال ؛
او جهانگير توركلگكی أله آل ؛
ينه بو گون تورمق ايچون ييق ، دەوير !

بر عسكر اول ، سلاحكی طاق ، قوشان ؛
بر شاعر اول ، مدنيت طالبلرات ؛
بر ايشچی اول ، اوجاغكی ياق ، قيصقان ؛
بر عالم اول ، حقيقتی پارلدات ! . .

بيل كه ، سنك مرامكی فتح ايدن
اوتورك دەك يكی دنيا توراجق ؛

صوك عصرلرده توراني ياراتاق،
ايشته سنك كنج نسلكدن بكله‌نن ! . .

هايدي يورو! مدنيت ، شرف ، شان
كنج آلتنده ملى رؤيا كوره‌نك !
اسكى ، يكى ، حر و مسعود توركستان،
بوتون اسيا و استقبال هپ سنك ! . .

٧ كانون اول ١٣٢٩

يذنى

نورانك عزيز قيزلرينه

نینی

نینی یاوروم، سسلر صوصدی نینی؛
کوکسمه آی کبی یاصلان نینی؛
کوموش کوللر کبی اویو نینی؛
مخمور سحر کبی اویان نینی.

أولكر سكا پارلداسین نینی؛
او طالعك چراغیدر نینی؛
آلتای سنی قوطلولاسین نینی؛
بو توركلك طور طاغیدر نینی.

ییڭی بر آق طوغانمسڭ ییڭی ؛
بیڭ کوللرڭ بهاریسڭ ییڭی ؛
برفا طاغی جیلانمسڭ ییڭی ؛
بوزقیرلرڭ روزکاریسڭ ییڭی .

باڭ سودمی أم ، آرسلان اول ییڭی ؛
عشقلر صونسون باغرم سکا ییڭی ؛
قورتاریجی قهرمان اول ییڭی ؛
عمر ویرسین تا کریم سکا ییڭی ؛

ییڭی وطن سفیل قالمش ییڭی ؛
باق مراقڭ باغری یانیق ییڭی ؛
روم ایلی‌یی یاسلر آلمش ییڭی ؛
اناطولی ایصسز ، ییقیق ییڭی ؛

قافقاس یتیم طوبراغکدر ییڭی ؛
بویورنلری اونوتماسن ییڭی ؛
جیحون دردلی ایرماغکدر ییڭی ؛
کوز یاشکی قورتماسن ییڭی .

ییڭی ایصسز اوجاقلر وار ییڭی ؛
زندان اولمش شهرلر وار ییڭی ؛

یول کوزله‌ین بوجاقلروار نیڭنی ؛
قیریلاجق زنجیرلروار نیڭنی .

سن تورانی برجنت یاپ نیڭنی ؛
اطلاس کیسین طاغلر ، بللر نیڭنی ؛
برحر ، مسعود مملکت یاپ نیڭنی ؛
آلتون صاچسین ویران ایللر نیڭنی .

نیڭنی قاراخان اوغلوسڭ نیڭنی ؛
یوجه أوکلر طاشیانسڭ نیڭنی ؛
هر نسلدن سن اولوسڭ نیڭنی ؛
بیڭ برخاقان صوینده‌سڭ نیڭنی .

بو صوی شرفڭ قارنالیدر نیڭنی ؛
دنیا اوکا یووا اولدی نیڭنی ؛
تاریخ اونڭ ماصالیدر نیڭنی ؛
تورکله هر یر شرف بولدی نیڭنی .

نیڭنی أجداد زره کیینیدی نیڭنی ؛
قیلیچ ، قالقان أولادیدی نیڭنی ؛
دونن ارضه : « طورا » دینیدی نیڭنی ؛
یرڭ ، کوکڭ فریادیدی نیڭنی .

بونلر سکا غرور ویرسین یڭی ؛
ایمان طولسون حر وجدانك یڭی ؛
یارین ایچون یول کوسترسین یڭی ؛
رؤیا کورسون کنیش آلنك یڭی .

یڭی بویوك کوزر کلدی یڭی ؛
عرقك سنی چاغیریور یڭی ؛
بر الهی سس یوکسلدی یڭی ؛
« توران » دیه حایقیریور یڭی .

بو تاکرینك بر سسیدر یڭی ؛
معجزه‌لر کوروله‌جك یڭی ؛
تورکه نجات مژده‌سیدر یڭی ؛
سلطنتلر سوروله‌جك یڭی .

یڭی سوتوك شرقی یارلات یڭی ؛
دیو کولکه‌کی هند ، چین کورسون یڭی ؛
یوز میلیونلق دولت یارات یڭی ؛
قیزلر سکا چه‌لنك أورسون یڭی .

آل بایراغك کوکه دکسین یڭی ؛
سلاملانسین اولو خاقان یڭی ؛

غرب آلنی شرقه اَ کسین نیدنی ؛
آرتیق طوغسون یکی توران نیدنی .

٢٧ مایس ١٣٣٢

قارص هیکلی

قارص هیكلی قارشیسنده

انتقام پریسی

بر کیجه یدی ، مزارلر ، خرابه‌لر قارانلقدی ؛
درت یانمده أولولر ، آق بابالر اویویوردی .
لکن بنم کوزلرم بایقوش کبی اویانیقدی ؛
قولاقلرم چیغلیقلر ، فیرطینالر طویویوردی .

بن کچمشک آجیقلی سسلرینی دیکلیوردم ؛
ییرتیوردی قلبمی طوقسان أوچك طیرناقلری .
جان أوندن وورولمش عسکر کبی ایکلیوردم ؛
کولویوردی قارشیمده میلیقوفك قازاقلری .

بو صیراده باقدم که أوکده بر کوزەل قیز وار ،
کوزلرنده یانغینلر ، صاچلرنده قیزیل قالمر ؛
اوزاتیور بر آلتون طاس پارلایان نور أنی :

« بو انتقام عشقنك کوثربدر ؛ آل ، ایچ ! » دییور ؛
اکیلەرك أوپدوکی قایجەدن قان ایستیور ،
وَ اشارت ایدییور بکا قارصك هیکلی ! ...

٦ کانون ثانی ٣٣٣

بکا کوثر صونانه

أی یولمه برملاك کبی چیقان کوزه‌لّ پری !
سنك أسکی اورخونلر شرابی وار کوزلرکده .
کورصاچلرك اوتاکری طاغلرینك کیجه‌لری ؛
سیاه کیمش باکرلر نغمه‌سی وار سوزلرکده .

یرك، کوکك مقدس آتشلری بوتون سنده ؛
یاقدی بنده بوز قوردلر آتشنی پارماقلرك .
آلتایلرك اوباینین چیچکلری هر بوسه‌کده ؛
صوندی بکا طومریسلر سوداسنی دوداقلرك .

ماصالرده طوبدوغم برپادشاه ایمزیسك سن ؛
بن زلفكك تلنه كوكلی باغلی برقولڭم ؛
سن ایسترسەڭ دنیانك قهرمانی بن اولوردم .

عنقالرله اوچارم قاف طاغلری اوزرندن ؛
پارچالارم جنلرك طیلیسملی طاشلرینی .
كتیریرم دیولرك سكاكسیك باشلرینی ! . .

[۲۱ كانون ثانی ۳۳۲

حريت يولنده

اوزاقده‌کی قارداشلره

قافقاسه

حمد الله صبحی بگه

ییللر وارکه بن سنك یاسلرکله آغلادم ؛
برقوش اولدم، چایقیردم، برجلرکك أوکنده ؛
ییلدیز اولدم ، تیترهدم ؛ خرابه‌لك أوستنده ؛
اونوتمادم بن سنی ، أی سوکیلی قافقاسم !

باق یوزمه، کنج یاشده بر اختیار کبی‌یم،
کتن کبی آغاردی ، صاچلرمك تللری ؛
باپراق کبی صاراردی، وجودمك هربری ؛
صانکه باقار کور کبی کورمز اولدی کوزلرم .

لكن نلم داها كنج ، أى مقدس مملكت !
باق ، او پنبه كللرك كبى تازه ، قوقولو ؛
باق او يشيل طاغلرك كبى جانلى ، سس طولو.

اونده سنك عشقكك چاغلديور صولرى ؛
سنك أولمز روحككث كولومسيور بهارى ؛
سن بوقلبدن قورتولوش كونلرينى اميد ايت !..

١٧ خزيران ١٣٣٢

قافقاس قیزی

آغا اوغلی احمد بکه

اوقارا باغ ایچنده آهو قانار دابرمش ؛
کل یوزنده پارلارمش، اون درت یاشك بهاری .
خالبسنی طوقورکن یار تورکوسی سویلرمش ؛
صاچلرینی طارارمش ، رؤیالرك روزکاری .

فقط یدی ییل وارکه بورده باشقا برقیز وار ؛
بو هراقشام بریره معبدکبی کیدیبور .
مرمرکبی آلننده اولکون رنکلی ایشیقلر
الاریله کوکاردن صانکه برشی ایستیور .

أى صولغون قيز ، قافقاسك بياض صاچلى با كرى !
« اراس » كبى شن آقان كونلركى نه يابدك ؟
نه‌دن سنك بر صوسز چوله دوندى حياتك ؟ .

سويله بكا عشقكى چالان كيمك أللرى ؟
نيچين بويله غريبسك بريوواسز قوش كبى ؟
نشانليكى سوردومى چارك وحشى غضبى ؟..

١ ايلول ١٣٣٢

خانك سازينه

تاتار قارداشلريمه

أى آجيقلى ساز اويان ، خيچقيرت ينه ايكلهرى !
بزه اسكى « قازان » ك صوك گونى نقل ايله ؛
بزه ديكلهت ، صوك خانك اويودوغى بر شهرى ؛
بزه چارلر ظلمنى آغلات يانيق بر ديل ايله !

سويله قاچ بيك او يقلدى ، تاتار بوغدى اورطوقان !
اوگون « قيپچاق » عشيرهٔ بكلر بيه ورمش ده كيمى ؟
نرهده بر آق قوش اوچوب سود گولنه اويان خان ؟
اوبر ماوى آطاده گزيورمش ده كيمى ؟..

آه یوز اللی بهاردر ، یشیل کیدی قرق دیار :
بابالرله شانلندی ، بایقوش أوتن بیلك صنار ؛
لكن او قوش قونمادی ده خان مسجدینك أوستنه .

طورنالره سویله که : اوچسونلر سود کولنه ؛
او خان کلسین ، قورتارسین کولهلکدن ملتی ؛
آریق ده ایدیل ده تختنك قوروله‌جق ساعتی !..

١٢ کانون ثانی سنه ١٣٣٢

چاره

أی روسیه‌نك نرونی ، أی ظالم چار ، أی جلاد !
سن ایسترسه‌ڭ ظلمکله بر زندان یاپ ، هر ایلی ؛
سیبیریاده ، قپچاقده جهنملر یاق ، پارلات ،
وحشتکله اوتاندیر هر بر قانلی ، قاتلی !..

لکن هیهات !.. بر قوت حقه قارشی طوراماز ؛
وطنلری کومه‌من خرابه‌لر ، مزارلر ؛
ملتلرك روحنه کیمسه زنجیر اوراماز ؛
هراسانده بر تاریخ ، بر جهانگیران أجداد وار !

سكا قانلی برفجر حاضرلیور باق آسیا ؛
باق ، حریت توزکوسی چاغیریور قافقاسیا ؛
باق تورکستان ، باق قریم اختلالجی برقیز !

بیل که ، سنك تاجکی دوشوره جك برقیرغیز ؛
ده ویره جك تختکی اوغوزلرك ملتی ،
یوکسه له جك قارشیکده بویوك توران دولتی !..

١٩ حزیران ١٣٣٣

پترسبورغه

ای پترونك بلده‌سی ، قاترینك ملعون شهری !
بر بوز آیی کوزیدر ؛ هر صباح باقان هر پنجره‌ڭ ؛
دیوارلرڭ ، اوسمز خروش نهر کوللرڭ کبی سدلری ؛
وحشیلرڭ یوتیدر ، شوقدرا قوش باشلی چهره‌ڭ !...

سنڭ باکر وطنلر مذبحڭك قربانیدر ؛
کوز یاشیله ، قانلرله یوغورولمش تملرڭ .
ده نه‌وا هلردن طوپلانان اسیرلرڭ دفناییدر ؛
بر مزار طاشنی آکدیریور هیکللرڭ !..

هرشی طورسون دوه‌زووه‌لر یدی کوکه یانغین صاچسین؛
قاصیرغالی طالغه‌لر أنکینلرده کرداب آچسین ؛
قایته‌لر یوکسلسین ، شو دنیانك یوز یرنده .

لکن سنك دیکیلی طاش قالماسین أوزر آنده ؛
بووا اولسون اوغورسز یاقه‌شاره هر دیوارك ؛
بره چکسین تختلرك ، کرسیلرك ، سرایلرك !...

٨ مارت سنه ١٣٢٢

کولسون ارتیق

أی کوك تا کری ! باق آسباك ظلم ألندن قان آغلایور ؛
آق مسجدده ایکلیور محرابکڭ تا کرلری .
هر کون یکی بر خیوه‌ك ، قارا باغك یاس باغلایور ؛
سیبیریاده چورویور تورانکڭ شاهلری .

باق ، شو معصوم میلیونلر ظالم چارك اسیرلری ؛
بونلر اسکی رومانك ، مصر کشکندن مظلومدرلر .
سکا قالقان ألرده موسقوفلرك زنجیرلری ..
بونلر سنی ، أجدادی اونوتمغه محکومدرلر .

سن كه حقك ، غضبك ، انتقامك الآهيسك !
سلاحمه آتش وير ، بيلديريملى كوكلر كلدن ؛
بارلاغمه يوللر آچ ، اورالرك أوزرندن !

تا كه وحشى روسيانك قانلى تختى پارچالانسين ؛
حريته قاووشسون قافقاسيالر ، توركستانلر ؛
كولسون آرتيق آلتمش سنه‌دن بری معبدكده آغلايانلر !..

١٥ مارت ١٣٣٣

وەرگێڕدرایە

ولونيابه

وەرینخورایه

أی سازنده الهی عشق تیترەین اصیل شاعر !
سن که یانیق برسسله پولونیایی حایقیریردك ؛
اسیرلره حریت تورکولری چاغیریردك ،
سنك خبر ویردیکك تورکلر ایشته بونسلمدر .

ایشته بزلر وولیذیا طاغلرنده چادیر قوردق ؛
صو ایچەجك ، آتمز بوکون ویستول ایرماغندن .
شرقك بویوك دوشمانی موسقوفلره قارشی طوردق ؛
عکس ایدەجك ، سسمز یارین قافقاس طوپراغندن .

أوت ، بزم أوكمز حريتك ظفر يولى !
شوتيتره‌ين ايشيقلر فنلانده‌در ، لهستاندر .
شوطوفاجق ييلديزلر قافقاسياده‌ر ، تورکستاندر ،

مزاركدن قالق ، طوغرول ، أى لهلرك بويوك اوغلو !
باق ، حريت كتيردك ، سنك أسير ديارکه ؟
دونه دالى چه‌له‌نكلر قوياجغز مزاركه !.

٧ اغستوس ١٣٣٢

طالك سسلری

أى يكى نورانه، سوكيلى أولكه،
سويله سكا بول نره‌ده؟

خالده اديب

يكرمنجى بيك

بیوك صنعتكار شهزاده‌مز دولتلو نجابتلو عبدالمجید افندی حضرتلری
طرفندن بالخاصه شعر ایچون ترسیم و اهدا بیورلمشدر .

آچ باغرڭى بز كلدك

قورتاریجی اوردومزه و قهرمان باشبوغنه

آچ باغرکی بز گلدك

بو کون یکی تاریخك باشلادیغی بر کوندر ؟
آچدیغمز بایراقلر
او جاناوار روسلره محکوم اولان طوپراقلر ،
ظلم آلتنده ایکلین أسیر تورکلر ایچوندر .
بزده زندان وزنجیرپارا تمایان تا کرینك
خلاص ایچون دنیایه کوندردیکی ارلرز ؛
شرقده بویوك بردور حاضرلایان یارینك
رؤیاسنه جان ویرمك یمینی ایده‌رز ..

بن بر قارا ساعتده تسليلر آرا‌یکن ،
بكا اصيل عرقمك دستانى سويلدى
عزيز كوكچى ، قلبمك تللرينه طوقوندى ،
بنم چوراق روحمده بر مقدس عشق سوندى .
وَ ديدى كه : « توركلكك
ايلك بشيكى ، وطنى ، توران اقليمك آلتندر ،
سنك ، غريب كوكلكك
اوزله‌ديكى جنتلر بو طاغلرك آردنده در »

آه بو يرلر ... بكا بر معبد قادار اولودر ؛
بوراده هر طاغ تپه‌سى ،
هر قرانلق اورمانده ، هر ... لونى دريا كولكه‌سى
عكسلرى صونمايان سسلر ايله طولودر .
بو ايللرده هر حصار ، هر طاش ، هر ... ون ، هر تربه
بكا طوتغوندن روحلرك تاريخنى نقل ايدر .
بو يورتلرده هر ديوار ، هر يوصونلو خرابه :
« بزده ياتان قرون جمشيد مدنيتمزك ا » دير .

وَ اونلرى سويلرکن ، بيلدى كه اونلر ، صاحبقران
اسكى ، بيوك رومانك قارتاللرى عصرندن
داها شانلى دورلر بوتون بنده اويانير ؛
كوزلرمده بش بيك يل ديريلنك جانلانير .

بن اوزمان او كمده
قورولاجق دولتلره ، آلتون تختلر كورورم ؛
وَ ايمانلى كوكسمده
تورك روحى بولاراق ايلرى يه يورورم .

أى سوكيلى مملكت !
آچ باغركى بز كادك ؛
سكا نجات ، حريت
ويرمك ايچون يوكسلهلدك .

آچ باغركى اوغوزك
طوپراقلرى جان بولسون ؛
أولادلرك موسقوفك
زنجيرندن قورتولسون .

روزكار ، تيپى ، فيرطينا .. برشى بنى رام ايتمز ؛
كوكار ، يرلر آچيلسا ..
أوزرمه طوفانلر ، يانار طاغلر صاچيلسا
بنم أركك كوودهمك برقيلينى تيتره تمز .
بن اويم كه قانيله أووندوكم أجدادم
تيتره تيجى شيلره بردفعه ديز چوكمهمش ؛

اوهیچ بر کون برروزکار، برشمشکلیییلدیریم -
بر قاصیرغا اوکنده قورقو یاشی دوکمه‌مش .

اوننك أسکی تاکریسی حیات ویره‌ن کواشمش ،
قارا کولجه دمیری سلاح یاپان آتشمش ،
قهرمانجه ماصاللار نقل أیله‌ین ایرماقمش ،
اولو تاکری طاغی پاریلداتان طوپراقمش .
بنم داخی طاپدیغم
هپ بونلری وار ایدن ، بنی بر تورك یارادان !
قوللغمی یاپدیغم
شو آتشلی باغرمه بر بولاددن قلب قویان !..

کرچکندرکه دنیاده کوزمل ، پارلاق چوق شیلر :
شان وشرف سوداسی ،
زنکین اولمق دیله‌کی ، بختی پارلاق رؤیاسی
خولیا قوران کنجلکك چهره‌سنه کولومسر .
یشیل ، زمرد یوزلرده جفت اولارق طولاشمق .
سوکیلیلر ایچندن آیریلمامق ایستدر ،
بال قوقولو یرلرده کل یوزلرله قوقلاشمق
آچی اولان حیاتك اك طاتلی برشیئیدر .

فقط أی سن ، روحمك آرادیغی وطنم !

يلديزلرى بكا بر آنا كبى باقنم !..
سن آصيلى باغچه‌لر سلطاننه‌دن دلبرسك ؛
كه بيچاره‌لرك سوديكى ايلر كبى بريرسك ؛
سنك بكا هر توركوا ؛
بيك اورتيليم قيزينك نغمه‌سندن كورنه‌لدر :
بر يابانى سنبلك
طاووسلرك اوچدوغى ألى هذه بيلدر ،

أى سوكيلى مملكت !
آچ بانىرى بز كلدك ؛
سكا ثبات ، حريت
ويرملك ايچون يوكسه‌لدك .

آچ بايراغى ، أوغوزك
طوپراقلرى جان بولسون ؛
أولادلرك موسقوفك
زنجيرندن قورتولسون .

أى قافقاسيك طاغ عويه شناد آيچان روزكارى !
أى او بالى چوللره ،
ماوى يزلو طاغلره ، اويوغ صولو كوللره
واولترايا أوستندان اوچان طورنا قوشلرى !

سزلر أولوم كلملری بیتن توران ایلنه ،
ایرماقلری قان اولان طوپراقلره كیدیكز ؛
بویوندوروق آلتنده أولنلرك نسلنه ،
او یارالی قلبلره بزدن سلام ایدیكز .

دییكز كه ، او یاسلی تازه دوواق كلینلر ؛
خنجرلی نینه‌لر فریادلری كسسینلر ،
پیرالقالی محبوسلر ، صولغون یوزلو سورگونلر
بیوك كونك بر آولر امیدیله كولسونلر .
ویردكلری قربانلر
تا گوزمزك مرحمت دكیزنی جوشدوردی ؛
ایتدكلری فغانلر
بزی أسیر تورانی قورتارمغه قوشدوردی .

بیلسینلر كه ، شوقوشو ، قارداش اولان طوپراقدن
ألماس تاجلی سلطاندن
بكرمی أولی كوپلەكی زنجیره‌دن هر انسان
اونلر ایچون ألك دەرین محبتلر طویمقده ؛
باقك سزه برچوجوق ، بلبل سسلی دیلیله
اونلر ایچون اختلال شعرلری اوقویور ؛
باقك سزه بر كنج قیز ، صوم كوموشدن أليله
اونلر ایچون حریت بایراغنی طوقویور .

أوت ، آرتيق بورتولوش زمانلرى ياقينده ؛
يارين ينه سلطنت بوقهرمان عرقكدر .
بر آيريلماز توركلكك پاشاديغى هر بوجاق
يمش ايكى اولوسه بر حر وطن اولاجق؛
ينه آلتون سرايلر ،
مدرسه‌لر ، جامعلر شرفه برروح ويره‌جك ؛
ينه شانلى آلايلر ،
دبدبه‌لر ، شرفلر اورده حكم سوره‌جك .

أى سوكيلى مملكت !
آچ باغركى بز كلدك ؛
سكا نجات ، حريت
ويرمك ايچون يوكسه‌لدك .

آچ باغركى ، اوغوزك
طوپراقلرى جان بولسون ،
أولادلرك موسقوفك
زنجيرندن قورتولسون .

ايناتيرم ، دشمنم ضعيف دولت ده‌كلدر ؛
بلكه اونك اياغى
قورشون، طاغلر آلتنده‌صاغلام طوران طوپراغى

اوزرینه بردنیا چوکمش کبی اکیلتیر .
ایشته هر بر تپه‌ده بوز جهیلدن استحکام
او جهنم آغیزلی طوپلریله اولویور .
هر بوسقوفك کوکسنده بر آتشلی انتقام
قان یالامق ایستەین قپلان کبی صولویور .

بلکه بو عرق شوارضك بورلرنی سوندورور ،
هر اولکه‌یی بر قانلی سلخخانه‌یه ، دوندورور ؛
الّلرینی یانغینلر آله‌ویله ایصیتیر ؛
ویرانه‌لر اوستندن بایقوش کبی چاغیریر .
شو قادارکه بوقوت
قلمم کبی قلبلرك حضورنده باش کسر ؛
عرقم کبی بر ملت
اونك ظالم بیلك قازق آلانی محو ایدر .

بر وقتلر بزلرده اوچ دنیایه حکم ایتدك ؛
اسکندرك ، سزارك ،
کیخسروك ، رامزه‌سك ، شارل کنك ، لازارك
دەمیر زرهلر قوشانمش هرقارنی تیترەتدك .
ایکن بر کون کلدی که تختمزه قول اولان
بوتون مغلوب ملتلر سلاحلره یاپیشدی ؛
بر بولغاریا ، رومانیا ، یونانستان ، صربستان

عیسی ملی رؤیایه جان ویرمکه قالقیشدی .

عین رؤیا ، عین عشق ، عین دیلهك ، عین کین
نه‌دن چارلر تختنی برقاچ بولوك ایتمه‌سین ؟
دون بولری حکمنه باش اکدیره‌ن بویختك
نه‌دن یارین روسلرده محکوملری اولماسین ؟
مظلوم شرقك اوستنده
تورك نسلی‌ده زماندن نور وَ آلتن آلمشدر ؛
ملی عصر تورکلك‌ده
بر طوقاجق انقلاب ساعتی چالمشدر !..

أی سوکیلی مملکت !
آچ باغرکی بزکلدك ؛
سکا نجات ، حریت
ویرمك ایچون یوکسه‌لدك ؛

آچ باغرکی ، اوغوزك
طوپراقلری جان بولسون ؛
أولادلرك دوستوفلك
زنجیرندن قورتولسون ؛

بنم آرزوم شودرکه : بر آتلی خان اولایم ؛
بوقالرك کوجنی .
قارتالرك کوزنی ، أژدرلرك آوجنی ،

آرسلانلرك دیشی هپ کندیمده بولایم ؛
قاراخانك باشنه تاج گیدیکی ایللرده
بویوك تورکلك تختنی اللرمله قودرایم ؛
تیموچینك قورولتای طوپلادیغی یرلرده
طوقوز طوغی مساللامان باید اخمله طورایم .

بوز قورتلرك آتشلر یاقدیغی اوجاقلر ،
دەمیرلرك قانونلر کونوردوکی بوجاقلر ؛
بابرلرك بلده‌لر یوکسه‌لتدیکی اووالر ؛
یاووزلرك شرفلر حایقیردیغی قایالر
ینه بویوك تورانك
ظفر سسی ویریجی کوسلریله اینکله‌سین ؛
ینه اولو خاقانك :
« ایلری » یه ! » دییجی فرمانی دیکله‌سین ؛

تورك برلکی ... بوتم برمبارك ایمانم ؛
بومقدس عشقی بن
بزه آیری یورت ویرن ، آیری دیلله سویله‌تن
اللهمك برلکی کبی یوجه طوتانم .
بکا ربی کعبه‌لر ، طورلر ناصل سویلرسه
بوکا داخی آلتایلر شهادتلر ایدییور ؛
قرآن نم قلبمدن ناصل برشی دیلرسه
تاریخمده بو قلبدن اویله برشی ایستیور .

أی قرداشلر ! بز که عین عرقك اوغلویز ؛
قیزیل، صاری، کوك، قارا، آق خانلرك صویی یز .
او اختیار نوحلردن اول ینه هپ بردك ؛
بویوك توران ، وحیه تورکه فاتح دیردك .
بوکون بزی چاغیران
عین روحك الٰهی سسلرینه طوپلانك ؛
قلبمزده پارلایان
آتشلرك کوزلردن لمعه‌سنه اینانك ...

أی سوگیلی مملکت !
آچ باغریکی بزکلدك ؛
سکا نجات ، حریت
ویرمك ایچون یوکسه‌لدك .

آچ باغریکی ، اوغوزك
طوپراقلری جان بولسون ؛
أولادلرك موسقوفلك
زنجیرندن قورتولسون .

أی کسکین تورك قیلیجی ! أی شرفله ، ناموسله ،
حقله تقدیس اولونان !
أی دنیایی ظلمدن ، حقسزلقدن قورتاران !

ينه عادل آللهڭ انتقامى اول ، پارلا !..
كر كدركه بو كونده تورڭ عرقى آغلاتان
رومانوفلر سراينى قيزيللره بويانسين ؛
او كوزه‌لم تورانه قارا ياسلر باغلاتان
اسلاوافڭ فسادى قان سيليله يقانسين !

زيرا انسان اوغلنه آه ايتديرن وحشتلر
سونمك ايچون ظالمڭ داماردن قان ايستر ؛
هر ملته سربستجه ياشامغه حق ويرن
وجدانلرده آللهسا ، برلرده‌ده آنجاق سن ا..
آرتيق يتر ، اويويان
اوچ بيڭ ييللق بر روسيا كبى ياتاق اويور ؛
آرتيق يتر ، قينكدن
قورتاريجى بر رسول كبى چيقمق وقتيدر .

باق ، هر برده كوزلردن اميد ياشى آقيور ،
برچوق سفيل باكرلر ،
أوكسوز ، يتيم معصوملر ، بياض صاچلى أسيرلر
سڭا تيتره‌ك آللرله مشعله‌لر ياقيور .
سنڭ محكوم تورانى قورتاراجق ظفرڭ
اوروپانڭ ظلمنى ، وحشتنى بوغاجق ؛
اوندن صوكرا چيناركڭ ، ايلانلرڭ ، هندلرڭ

عرقلرينك آلتنه آلتون كونلر طوغاجق !..

اودوركه ، ايشيقسز محرابلره : « پارلا ! » دير ؛
قاپيلرى جاليماز اوجاقلره حق سرپر ؛
حقير اولان روحلره اصالتلر كتيرير ؛
وسفيله : « حياتى سوييورم! » ديديرير .
بو غزايى محمد ،
بودا ، زردشت ، براهما هپسى سندن اوزليور؛
ظالملره عدالت ،
مظلوملره مرحمت أيله‌يندن كوزليور !..

أى سوكيلى مملكت !
آچ باغركى بز كلدك ؛
سكا نجات ، حريت
ويرمك ايچون يوكسه‌لدك .

آچ باغركى ، اوغوزك
طوپراقلرى جان بولسون ؛
أولادلرك موسقوفك
زنجيرندن قورتولسون .

٦ نيسان سنه ١٣٣٠

ای ایکنه‌م دیك

تورك قادينلرى بچكى يوردينه

أی ایکنه‌م دیك

ایلك نینه‌لر أجدادله برتاکری یه طاپمشلر ؛
ایلك آله‌ولی اوجاغی ،
ایلك خاقانلر تختنك قورولدوغی اوتاغی
أرلریله برلکده تر دوکه‌رك یاپمشلر .
أکر أرکك ده‌میرسه قادین داخی آتشدر ؛
اونی عشقله ، امیدله ایصیتیجی کونشدر .
قادینلرسز مملکت أوجدن ، کیندن محرومدر ؛
دشمنلرك أوکنده أولوملره محکومدر .

بن طوغدوغم وطنه صەء كمز يللر ديله‌رم ؛
ایسته‌رم كه حیاته حر آچیلان كوزلرم
آی ییلدیزلی بایراغك
نورلرینك آلتنده سعادتله قاپانسین ؛
شو مبارك طوپراغك
هرجوجوغی تورانك نفسیله صالالانسین .
بونك ایچون بنده‌ده ایش كوره‌جك قوت وار ؛
قیلیجلرك یاننده ایكنه‌لرده پارلیه‌دار .

أی ایكنه‌م دیك ! عسكره
كیه‌جكلر یتیشدیر ؛
سینوره‌كی أرلره
خدمت عزیز برایشدر .
أی ایكنه‌م، دیك ! ألمده تەیلله‌ن شو كوملك
بر قهرمان كنج تورك‌ك وجودینی أورته‌جك .

باقك ؛ هر تورك، قیزندن، قاریسندن آیریلمش ؛
عشقه وداع ایده‌رك ،
اوجاغنی ، كوینی یورده فدا ایده‌رك
پادشاهك أمریله سلاحنه صاریلمش :
«أی قازیلر !» تورك‌وسی چاغیراراق كیدییور ،
شو زاواللی تورانك نجاتنی ایستیور ؛

ودییورکه؛ «عرقلك ـ أوزبك، تاتار، قوموق، فین ـ
هر أولادی حریت قازاناراق برلشسین ! »

بویوز بیکلر، کیم بیلیر هانکی طاغلر أوستنده ـ
هانکی بوزلو طاشلرك چیتلرینك او کنده؟
آه او ظالم بللرده
قار صاووران تیپیلر باقان کوزی کور ایدر ؛
اوکچیدسز ایللرده
ایصلیق چالان روزکارلر چکه‌لری کیلیدلر ؛
غیرطینالر خائندر ؛ جکرلره اوق وورور ؛
کوکلر، یرلر قلبسزدر؛ چیپلاقلری طوکدورور.

أی ایکنه‌م، دیك ! عسکره
کیه‌جکلر یتیشـدیر ؛
سینوردەکی أرلره
خدمت هنریز برایشدر.
أی ایکنه‌م، دیك ! ألده تەیلەنن شوکوملك
بر قهرمان کنج تورکك وجودینی أورته‌جك.

کرکدرکه اوردومز فاتح ایله یاووزك
غربی، شرقی تیتره‌تن،
دەکیزلره، کوکاره نقاره‌لر دیکله‌تن
اوییلدیریم آقینلی عسکرینه أش اولسون.

اگر زنگین اولسایدم ، خزینه‌لر دوکردم ؛
هر بیگیتك آلتنه برکهیلان چکردم ؛
اونك ایچه بلنه ألماس خنجر طاقادرم ؛
وَ یاتدیغی چادرده مسك وعنبر یاقاردم .

لکن‌أی قلب، أی بنم گنج گوکسمده‌چیرپینان!
أی آلتوندن تاجلرك أوستنده‌کی ألماسدن
اصیل اولان تورك قلبی !
وطن سنك عشقگدن بویوك برشی گوزه‌تمز .
اوده اولو رب کبی
محرابنه آداناں برقربانی رد ایتمز .
هر برتورکك ویرگیسی توران ایچون فایدادر ؛
برگون گلیر ، برصارغی برحیاتی قورتاریر .

أی ایگنه‌م ، دیك ! عسکره
گیه‌جکلر یتیشدیر ؛
سینورده‌کی أرلره
خدمت عزیز بر ایشدر .
أی ایگنه‌م ، دیك ! ألمده تەیلەدن شو گوملك،
بر قهرمان گنج تورکلك وجودنی أورته‌جك .

أی ظفرك تا گریسی ، سن بزلره یاردیم ایت !
شرقه نجات ویره‌جك ،

یکرمی أسیر ملتە قاناڭنی کرەجك
قورتارنجی تورکلری صاغ وصاغلام ایلرلەت !
باق ، بوملت توشدوکی عصرلردن بریدر ،
شو رسوللر وطنی اولان آسیانڭ کربدر ،
تورکدن باشقا بوکونده دیریلتیجی قوت یوق ؛
او ویردیکی اخلاقی کیرلتمەین ملت یوق .

دیلەرم کە ؛ اوردوڭ قالقانلردە یوکسەلسین ؛
نەوالرڭ اوکندن : « ظفر ! » دیەسس کلسین .
اورالرڭ آلتندە
وحشی ، مغرور لشلرە عدالتڭ باغیرسین ؛
آلتایلرڭ صیرتندە
یتمش میلیون حریت سوغیلە حایقیرسین .
بزدە اوکون الّهی سویلەیەرك کیدەلم ؛
بوجبە تاکری طاغندە سکا سجدە ایدەلم .

أی ایگنەم ، دیك ! عسکرە
کیەجکلر یتیشدیر ؛
سینوردەکی آرلرە
خدمت عزیز برایشدر .
أی ایگنەم دیك ! بچدیکم آی یلدیزلی آل بایراق
بوتون توران ایلینە کولکەسنی یایاجق ! . .

وارسين اوتسون خورولار، وارسين سونسون يلديزلر
بن اويومق ايسته‌مم ؛
اكر بر آز اويورسام ، قورقارم كه شو ايكنه‌م
كوز ياشيله ايصلانان ديكيشنده ياس طوتار .
آه اوزمان قورقدوغم تونى اوربرتن اويرلر
قارداشلرى اوصوتوق قارلريله كفنلر ؛
هر برينك اوستنه وحشى قورتلر اوشوشور ؛
فاتحه‌سز قبرنده آق بابالر اوتوشور .

خاير ، بزدن بر كوكس ، بر قول آكسيك اولماسين ؛
بر عسكرك گل يوزى صارارماسين ، صولماسين .
زيرا بر تورك نفرى
زمان اولور اك بويوك بر معجزه كوسته‌رير ؛
اونك ده‌مير اللرى
براوردوده ، بر جنكده ، بر ظفره جان ويرير .
بو اللرله بلكه ده چارك تختى ييقيليير .
بو قاراقوش يوواسى طوپراقلره طيقيليير .

اى ايكنه‌م ، ديك ! عسكره
كيه‌جكلر يتيشدير ؛
سينورده‌كى ارلره
خدمت عزيز بر ايشدر .

أی ایکنه‌م ، دیك ! ألمده ته‌یلمه‌ین شو کوملك
بر قهرمان کنج‌تورکك وودیجی أورته‌جك .

یکرمی یاشلك عشقیمی ؟ بن بو شیدن اوزاغم ؛
توران ایچون یاشامق ،
کنج روحمی عرقمك رؤیاسیله اوقشامق ،
امید ایتمك ، اینانمق .. ایشته بنم حیاتم !..
بکا آنا یورتلردن ایکیلتیلر کلیرکن
ممکنمی که دنیانك صفاسندن بوکون بن
مصرك مشهور قادینی کبی بر ذوق آلایم ،
بر صدفلی ربابله عشقلرمی چالایم ؟

شو بلبللر یوواسی ، کل باغچه‌سی طوپراقده
پنبه سحر بوشنه پنجره‌مه وورمقده ؛
بنم یاقوتم شفقم
طورنالرك اوچدوغی یردن نورلر سرپه‌جك ؛
و آتشلی دوداغم
چه‌لنکلری پارلایان آلینلری أوپه‌جك .
شیمدی ایشتی تورکوسی سویله‌دیکم شو بوجاق
ایشته اوکون برکلین دعاسنی طویاجق .

أی ایکنه‌م ، دیك ! عسکره
کیه‌جکلر یتیشدیر .

سینورده‌کی أرلره
خدمت عزیز بر ایشدر .
أی ایکنه‌م ، دیك ! ألمده تمیلاه‌نن شو کوملك
بر قهرمان کنج تورکك وجودینی أورته‌جك .

بویوك تورکلك !.. بو ، بکا سعادتلر صاچیور ؛
صانکه بکا هر کیجه
کوکدن اینن آلهی ملك کبی کیزلیجه
سکز یشیل جنتك قاپیسنی آچیور :
ایشته کوزه‌ل قافقاسلر ، قرق سرایلی قازانلر ،
یوز قبه‌لی هراتلر ، بیك سوتونلو طورفانلر ..
ایشته جیحون صولری ، آلتون تبریز باغلری ،
کوموش بایقال کوللری ، زمرد آلتای طاغلری !..

بورده هر یر هزار سنبل ، صاری چیچك قوقولو ؛
بو ایللرده بر چوبان قیزی اولمق نه مطلو !..
أی سوکیلی تورانم !
کوزلرمدن غیب اولما ، کونشلرك پارلاسین .
أوزلیورکه ، وجدانم
آیاغمك آلتنده کوثرلرك چاغلاسین .
بو اوغورده کونلرم ، کیجه‌لرم سنکدر ؛
پارماقلرم ، کوز نورم ، آلهی ترم سنکدر !..

آی ایکنه‌م، دیك! عسکره
کیه‌جکلر یتیشدیر؛
سینورده‌کی أرلره
خدمت عزیز برایشدر.
أی ایکنه‌م، دیك! ألمده تەیلانی شو کوملك
برقهرمان کنج تورکلك وجودینی أورته‌جك.

أی اوغوزك کنج نسلی، أی عثمانك عسکری!
أی قافلره آت سوره‌ن،
أی باصدیغی یرلره حریتلر کوتوره‌ن
آلتون قلبلی اوردومز، روزکار کبی ایله‌ری!..
بوکون سنك آردکده یاردیم ایچون بز وارز؛
هپمزده آتشلی و ایمانلی قیزلرز.
بزده بویوك دیله‌که عمرمزی نذر ایتدك؛
قلبمزه ظفری و أولومی أوکرتدك.

آند ایچدك‌که، شرفله دونه‌جکك کونه‌دك
وتون کنجلك، قادینلق سکا خدمت ایده‌جك؛
تورکان یوزلو کوزه‌لار
شعرلرله روحلره بویوك عشقلر یاقاجق؛
کل قوباران نور آلار
باغچه‌لرده قانایان یارالره باقاجق؛

هرقیز بویوك تورانه یاصیرمالی بر سانجاق
ویاخود که کندینه قانلی کفن یاپاجق !...

أی ایکنهم ، دیك! عسکره
کیەجکلر یتشدیر ؛
سینورده‌کی أرلره
خدمت عزیز بر ایشدر .
أی ایکنهم ، دیك ! بچدیکم آی ییلدیزلی آل بایراق
بوتون توران ایلینه کولکه‌سنی یاپاجق !..

۲۰ اغستوس ۱۳۲۹

تصحیح :

قرق برنجی صحیفه‌ده‌کی « بکا کوزر سوناده » شعرینك بشنجی مصرعی :

« یرك ، کوکك مقدس آلهولری بوتون سنده ! »

اولاجق

نوطەلر

نینی [*]

نینی یاوروم، سسلر صوصدی نینی؛
کوکسمه آی کبی یاصلان نینی ؛
کوموش کوللر کبی اویو نینی ؛
مخمور سحر کبی اویان نینی !..

---

[*] بو نوطه ایله شعرك اوبر پارچالری‌ده ترنم ایدیله‌جکدر .

نیننی

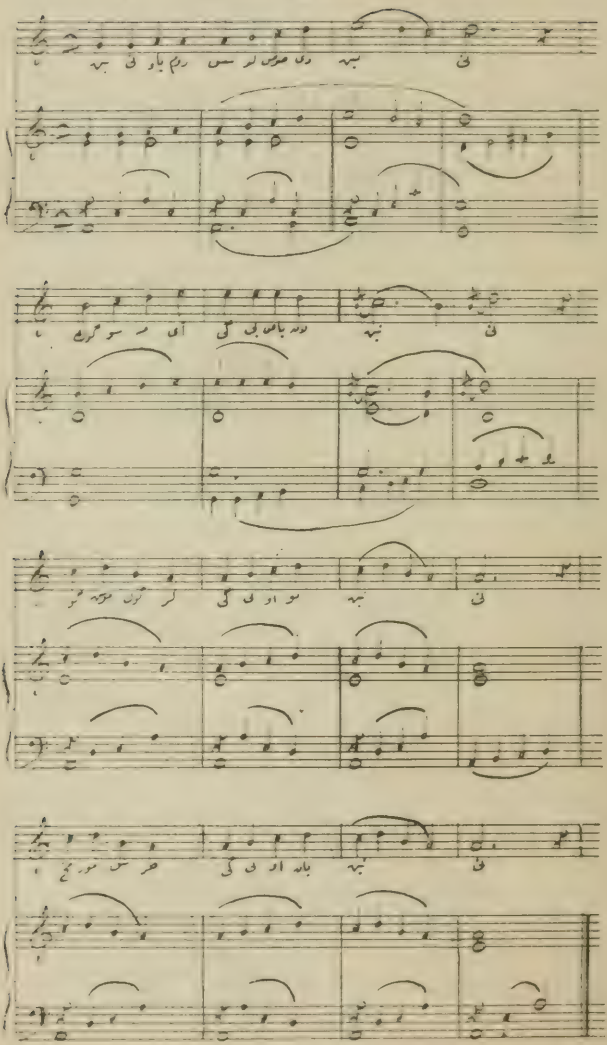

ای ایکنەم دیك

وارسین اوتسون خوروسلر، وارسین سونسون یلدیزلر
بن اویومق ایستەمم ؛
اگر براز اویورسام ، قورقارم کە شو ایکنەم
کوز یاشیلە ایصلانان دیکیشندە باش طوتار ؛
آه او زمان قورقدوغم توی اوربرتن اوبرلر
قارداشلری او صوغوق قارلرلە کفنلر ؛
هر برینك اوستنە وحشی قوردلر اوشوشور ؛
فاتحەسز قبرندە آق بابالر اوتوشور .

شو بلبللر یووامی ، کل باغچەسی طوپراقدە
بنبە سحر بوشنە پنجرەمە وورمقدە ؛
بم یاقوت شفقم
طورنالرك اوچدوغی یردن نورلر سرپەجك ؛
و آتشلی دوداغم
چەلنکلری پارلایان آلینلری اوپەجك ؛
شیمدی ایشجی تورکوسی سویلەدیکم شو بوجاق
ایشتە اوکون بر کلین دعاسنی طویاجق .

أی ایکنەم، دیك! عسکرە
کیەجکلر پتیشدیر .
سینوردەکی أرلرە
خدمت عزیز بر ایشدر .
أی ایکنەم ، دیك ! ألدە تەیللەنن شو کوملك
بر قهرمان کنج تورکك وجودینی اورتەجك !..
أی ایکنەم، دیك! بیچدیکم آی یلدیزلی آل بایراق
بوتون توران ایلینە کولکەسنی یایاجق !..

أى ايكنه‌م ديك

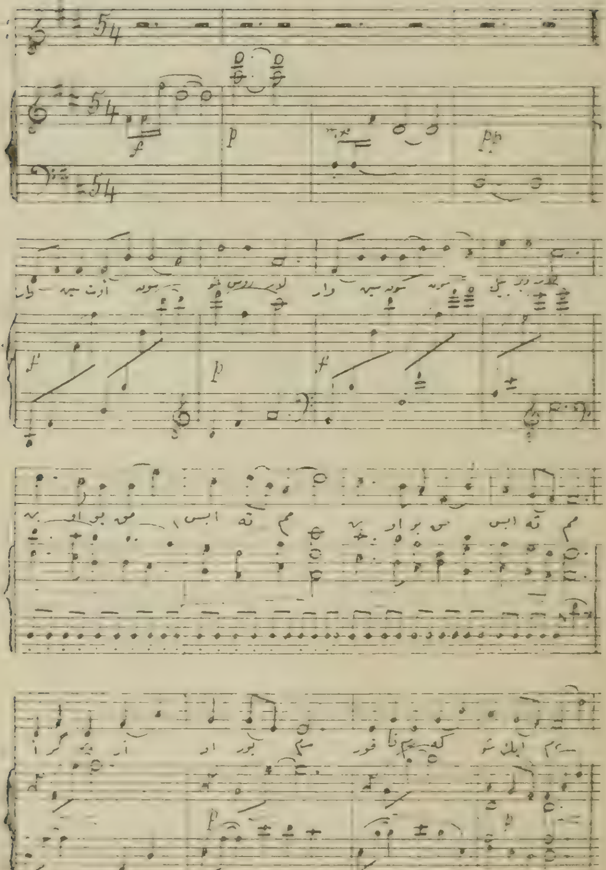

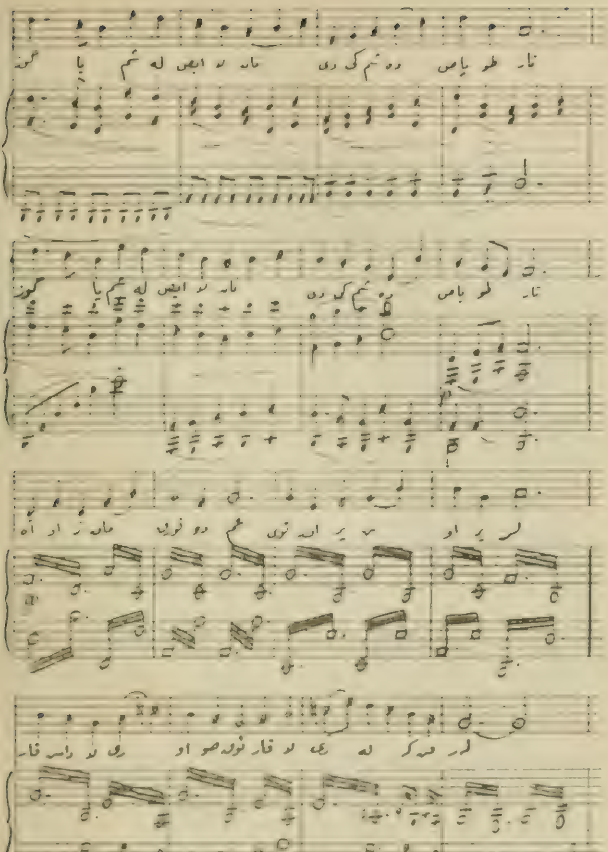

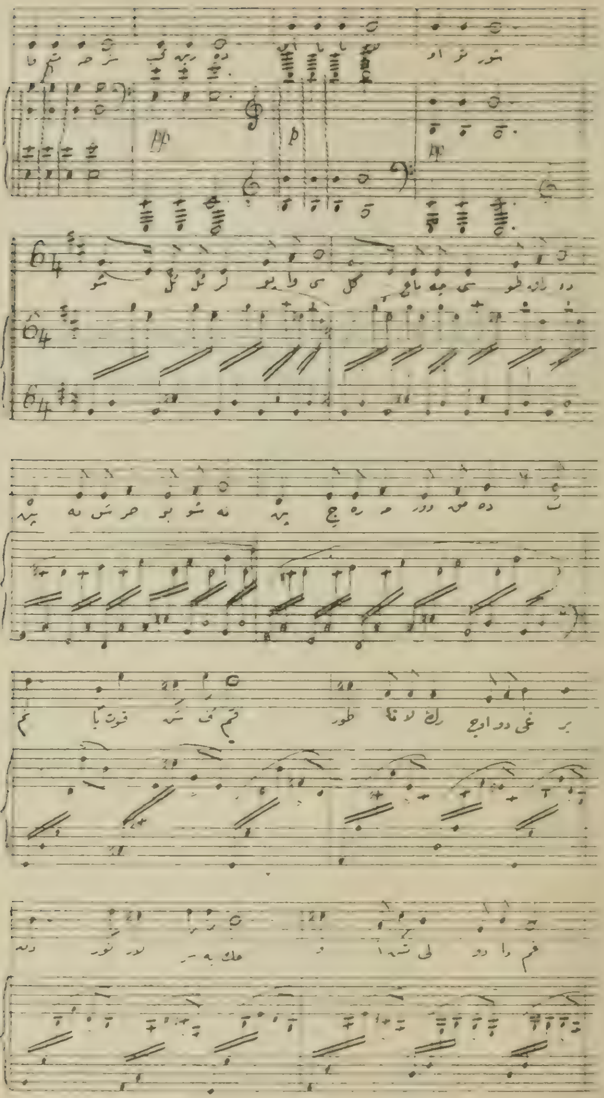

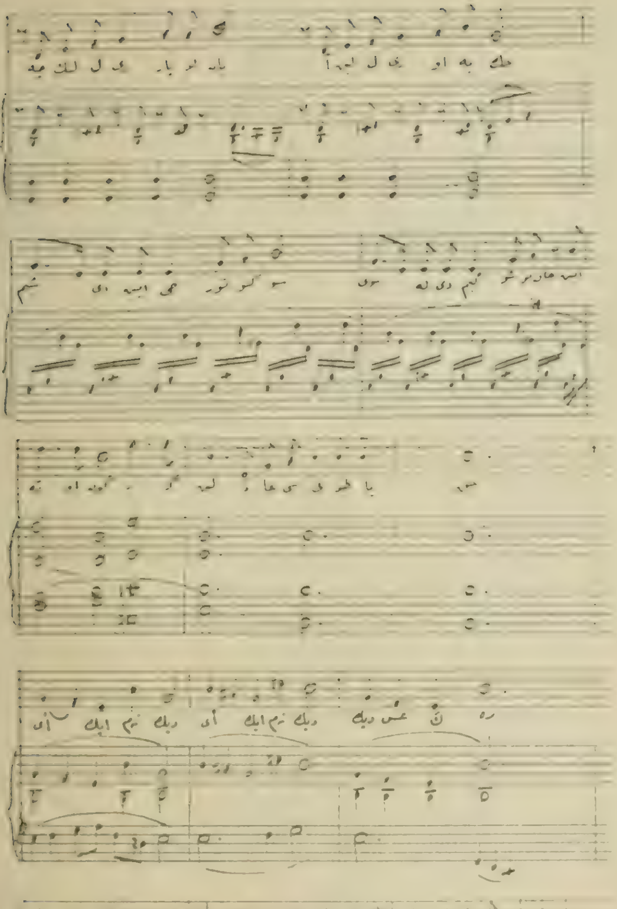

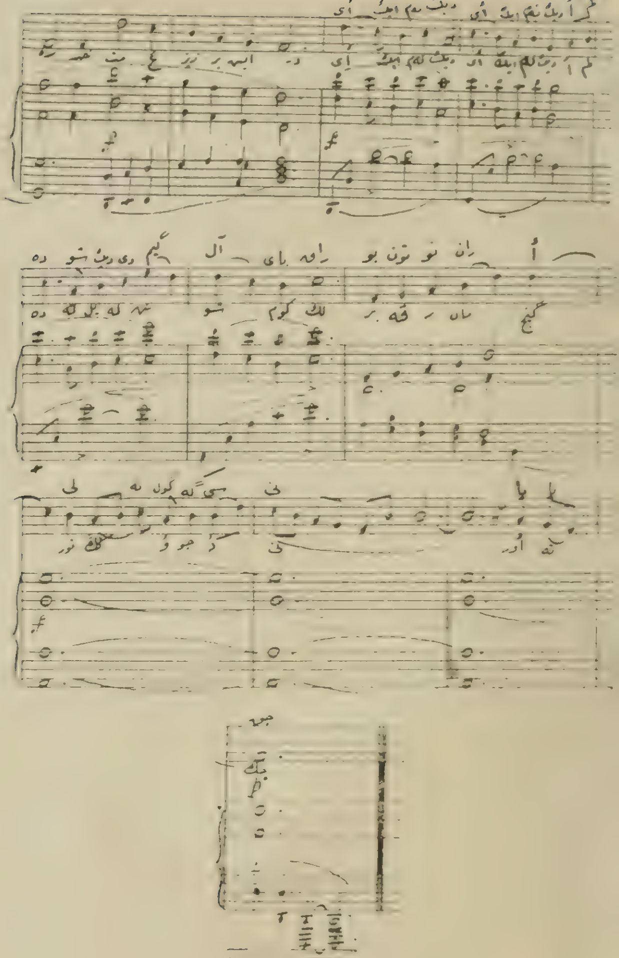

أی تورك اویان

۱ صوص اغلاما

صوص، آغلاما! خرابه‌کدن قالق، طوغرول!
قالدیر ، صولغون ، فلاکتلی باشکی ؛
دیندیر قانلی کوزلرکك یاشنی ؛
چیق میدانه قورتولمایا بر یول بول !..

۲ آرتیق اویان

آرتیق اویان ! نجات کونی کلمشدر ؛
شو تورکلکی فلاکتدن قورتارمق ،
اونی ینه سلامته چیقارمق
سنك ایچون أك مبارك بر ایشدر .

سنی تا کرینك محرابنه کیت ، اکیل .
توران ایچون دعا أیله ، یمین ایت ؛
دەمیرلری ، انشلری عزیز بیل ؛
یوره‌ککه انتقامله کین أو کرەت ،

هایدی یورو ! مدنیت ، شرف ، شان
کنج آلننده ملی رؤیا کورەنك !
اسکی ، یکی ، حر ومسعود تورکستان ،
بوتون آسیا واستقبال هپ سنك !..

ای تورك اویان

[illegible]

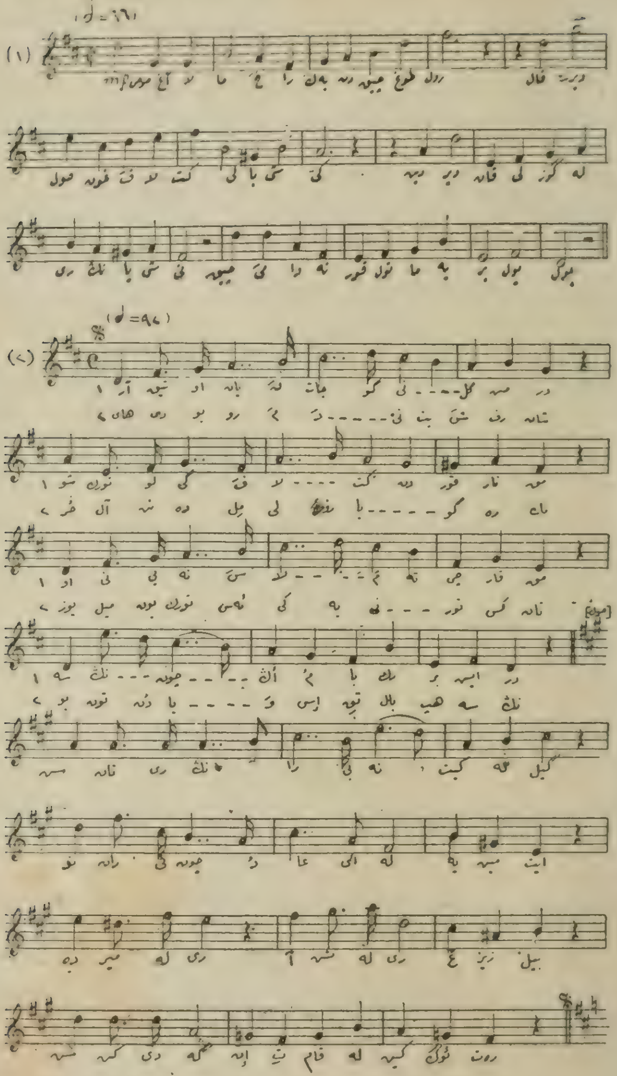

Yurdakul, Mehmet Emin
Turana togru

PL
248
Y87T86